

ДЖАМАНАКЛІ Керим (справж. — Решидов Керим Решид Оглу; 08(21). 01. 1905, с. Джаманак Євпаторій. пов. Таврій. губ., нині знято з обліку — 01. 08. 1965, м. Єлабуга, нині Татарстан, РФ) — кримськотатарський літературознавець, поет. Брат [М. Джаманакли](#). Кандидат філологічних наук (1937). Член Крим. асоц. пролетар. письменників (1928), СП СРСР (1934). Закін. Крим. пед. інститут (Сімферополь, 1933). Очолював сектор кримськотатар. фольклору Крим. НДІ мови та літ-ри (Сімферополь). 1944–45 — у Самарканд. університеті (Узбекистан); від 1945 — у Єлабуг. пед. університеті: від 1948 — завідувач кафедри рос. і зарубіж. літ-р. Досліджував життя і творчість кримськотатар. поета-демократа У. Токтаргази, фольклор кримськотатар. народу. Видав дві зб. частівок (1936 і 1940), брошуру «Фольклор топлів методикасы»

(«Методика збирання фольклору», 1934; усі — Сімферополь). Співупорядник зб. «Масаллар» («Казки», Сф., 1941; 2008) і «Татар халък масаллары» («Татарські народні казки», Ташкент, 1959). Автор поет. зб. «Азадлык йырлары» («Пісні про свободу», Бахчисарай, 1927), «Балаларгъа Ленин акъкъында» («Дітям про Леніна», 1939), «Ананьинъ йыры» («Пісня матері»), «Бахытлы халкънынъ йырлары» («Пісні щасливого народу»; усі — Сф., 1940), нарисів «Кырым татар батыры. Әхмәт Хан Солтан» («Кримськотатарський богатир — Ахмет-Хан Султан», Казань, 1943). Посмертно видано зб. «Достларыма» («Друзям», Ташкент, 1973) і в перекл. татар. мовою «Әсәрләр» («Твори», Єлабуга, 2005). Вірші Дж. у перекладі А. Тарковського російською мовою опубл. у зб. «Поэты Крыма» (1937) і «Татарские писатели Крыма» (1940; обидва — Москва).

Рекомендована література

1. Фазылов Р., Нагаев С. Къырымтатар эдебиятынъ тарихы: Къыскъа бир назар (Історія кримськотатарської літератури: Корот. огляд). Сф., 2001;
2. Фазыл Р. Шаир ве оджа (Поет і педагог) // Ирмакълар: Эдебий макъалелер, очерклер, хатыравлар, левхалар (Джерела: Літературознавчі ст., нариси, спогади). Сф., 2002;
3. Деятели крымскотатарской культуры. (1921-1944 г.): Биобиблиографический словарь / Гл. ред. и сост. Д. П. Урсу. Сф., 1999;
4. Къуртнезир.

[Ш. Е. Юнусов](#), [Н. К. Емірсуїнова](#)

Бібліографічний опис:

Джаманакли Керим / Ш. Е. Юнусов, Н. К. Емірсуїнова // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-23929>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).